

Milicians a la porta de l'Ajuntament, entre els quals hi ha en Joan Met de la Vaca, Joan i Pacià Dilmer, Ramon Sureda, Pitu Sabater i Salvador Clapés.

preferien renunciar al període de descans a canvi que se'ls pagués una setmanada doble. A la planta envasadora Sant Narcís, l'encarregat feia el ronso. Fins que Damià i un altre company optaren per escriure a la direcció central de la casa, a Barcelona, exigint els diners i guanyant-se un nou acomiadament, encara que aquesta vegada, i amb el jutge de pau pel mig, foren indemnitzats. Poc temps després, Damià Figueres fou cridat al servei militar i, un cop lliure, treballà de barber, ofici que havia après a estones lliures a Sant Pere de Ribes, a casa d'una família molt de dretes que, uns mesos abans de l'aixecament facciós, confeccionava llistes del tipus de premsa que entrava al poble i de qui la consumia.

A Caldes, un mes abans de la guerra, els obrers de la construcció es preparaven per anar a la vaga. Afiliats al Sindicat Unic d'Oficis Varis (CNT), havien presentant a l'ajuntament regit per Duaso i als patrons unes «bases de treball de l'art de construcció de paletes i manobres» que establien la jornada laboral de 48 hores a la setmana; el calendari de festes; un jornal de 11'20 pessetes diàries per als paletes i de 8 per als manobres; l'abonament avantatjós de les hores extres; un període de quatre anys d'aprenentatge; l'acompliment dels set dies de vacances; la reintegració al lloc de treball després d'una malaltia... Només els empresaris Viñals, i Amargant signaren des d'un principi el pacte laboral. La CNT cridà a la interrupció del treball, però la consigna fou escassament seguida, temorencs encara molts caldencs de la reacció dels patrons. L'atmosfera no era tranquil.litzadora des de la primavera, en què el triomf del Front Popular havia exacerbat la passió antirepublicana de les dretes. Pel poble corria de boca en boca una anècdota, probablement augmentada de to, que narrava com el tres de març, quan l'equip d'esquerres es féu càrrec del consistori, se li digué a l'alcalde sortint, Josep Soler Fabre, propietari del balneari i responsable municipal en la dictadura de Primo de Rivera i en el bienni negre, que si preferia baixar per les escales o per la finestra.

Joan Viñals va pensar en el que podria ser Caldes en el futur, un poble despertat al progrés, deslliurat de la ignorància i la por en què el mantenien els grans propietaris rurals, aferrats a privilegis quasi feudals, i els accionistes de l'aigua, gent forastera, només interessada a treure diners i no deixar-ne en profit del poble.

El dia que els pagesos calcin sabates

D'altres asseguraven haver sentit dir al potentat personatge que el dia que els pagesos calcessin sabates ell es donaria vergonya de la

Presencia, 1986-12-07, p. 21.
Servei de Gestió Documental, Arxius i Publicacions de l'Ajuntament de Girona (www.girona.cat/sgdap)